

SADRŽAJ

UVOD	9
1. POJAVA I RAZVOJ NAUKE U ORGANIZACIJI	11
1.1. Pojava nauke o organizaciji	11
1.2. Osnovna obilježja organizacije	12
1.3. Pojava i razvoj naučne organizacije rada	14
1.3.1. Tejlorov koncept organizacije	14
1.3.2. Tejlorovi principi menadžmenta	15
1.3.3. Fajolov koncept menadžmenta	16
1.3.4. Fordov sistem organizacije	17
1.3.5. Klasične teorije i pristupi organizaciji rada	17
1.3.6. Neoklasična teorija organizacije rada	18
1.3.7. Savremene teorije organizacije rada	18
1.4. Pristup organizaciji kao sistemu	20
1.4.1. Pojam sistema	20
1.4.2. Funkcionalisanje sistema	22
1.4.3. Kolo povratne sprege	23
1.4.4. Ciljevi sistema	25
1.4.5. Vrste sistema	25
1.4.6. Organizacioni sistemi	28
1.4.7. Entropija organizacionih sistema	29
1.4.8. Organizacioni sistem posmatran kao "crna kutija"	30
2. ORGANACIONA STRUKTURA PREDUZEĆA	33
2.1. Formalna organizaciona struktura	33
2.2. Neformalna organizacija	34
2.3. Proces organizovanja	38
2.4. Organizacija preduzeća u interakciji sa okruženjem	42
2.5. Modeli organizacije preduzeća	44
2.5.1. Funkcionalna organizacija	44
2.5.2. Diviziona organizacija	45
2.5.3. Projektna organizacija	46
2.5.4. Matrična organizacija	47
2.5.5. Inovativna organizacija	48
2.6. Razlike između klasične i inovativne organizacije	49
2.7. Institucionalni oblici organizovanja preduzeća u tržišnoj privredi	51
2.7.1. Inokosno preduzeće	51
2.7.2. Društvo lica	52
2.7.2.1. Ortačko društvo	52
2.7.2.2. Komanditno društvo	53

2.7.3. Društvo kapitala	53
2.7.3.1. Akcionarsko društvo.....	53
2.7.3.2. Društvo sa ograničenom odgovornošću	55
2.7.4. Zadruga	56
2.7.5. Organizovanje velikih poslovnih sistema	57
2.7.5.1. Koncern	57
2.7.5.2. Kartel	57
2.7.5.3. Trust.....	58
2.7.5.4. Konzorcijum	58
3. SAVREMENI MENADŽMENT PREDUZEĆA	59
3.1. Savremeni menadžment preduzeća u uslovima tržišne ekonomije	59
3.2. Pojam i definicije menadžmenta	60
3.3. Principi savremenog menadžerstva	63
3.4. Menadžer i organizacija	76
3.4.1. Ciljevi menadžera i organizacije	79
3.4.2. Menadžersko odlučivanje.....	79
4. SADRŽAJ I NOSIOCI FUNKCIJE UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA	83
4.1. Definisanje pojma funkcije.....	83
4.2. Klasifikacija funkcija	83
4.2.1. Vertikalna podjela funkcija u preduzeću.....	85
4.2.2.1. Sadržaj i nosioci funkcije upravljanja	85
4.2.2.2. Sadržaj i nosioci funkcije rukovođenja	88
4.3. Organizacioni nivoi i raspon upravljanja	89
4.4. Tradicionalni koncept sistema organizacije i rukovođenja	90
4.4.1. Linijski sistem rukovođenja	90
4.4.2. Linijsko-štabni sistem rukovođenja.....	91
4.5. Funkcionalni sistem organizacije i rukovođenje	92
4.6. Savremene koncepcije rukovođenja	93
4.6.1. Rukovođenje na principu izuzetka.....	94
4.6.2. Rukovođenje prema pravilima odlučivanja	95
4.6.3. Rukovođenje motivacijom.....	96
4.6.4. Rukovođenje na principu participacije	96
4.6.5. Rukovođenje delegiranjem - hartzburgerov model	97
4.6.6. Rukovođenje prema rezultatima.....	99
4.6.7. Rukovođenje prema ciljevima.....	99
4.7. Stilovi rukovođenja	101
4.7.1. Pojam stila rukovodenja	101
4.7.2. Vrste (tipovi) stila rukovodenja	102
4.7.2.1. Autoritativni stil rukovodenja	102
4.7.2.2. Demokratski stil rukovodenja	103
4.7.2.3. Stil rukovodenja »laissez faire«	103
4.8. Izbor stila rukovodenja	104

4.9. Stilovi rukovođenja u nekim razvijenim zemljama.....	106
4.9.1. Neke karakteristike stila rukovođenja u evropi	106
4.9.2. Osnovne karakteristike američkog stila rukovođenja	107
4.9.3. Osnovne karakteristike japanskog stila rukovođenja	108
4.10. Inovacije u rukovođenju	112
4.10.1. Potreba za inovacijama u rukovođenju	112
4.10.2. Razvoj rukovodećih kadrova za inovativno rukovođenje	114
4.11. Komuniciranje u procesu rukovođenja	116
4.11.1. Svrha komuniciranja	117
4.11.2. Intervju	118
4.11.3. Izražavanje	119
4.11.4. Dogovaranje	119
4.11.5. Izvještavanje	119
4.11.6. Sastanci i diskusije.....	119
4.11.7. Perspektiva komuniciranja	120
4.12. Praćenje akcije	120
4.12.1. Kontrolisanje.....	120
4.12.1.1. Svrha kontrolisanja	120
4.12.1.2. Proces kontrolisanja	121
4.13. Ličnost -rukovodioca	122
4.13.1. Osobine i sposobnosti rukovodioca	122
4.13.2. Autoritet kao instrument rukovođenja.....	123
4.14. Horizontalna klasifikacija funkcija u preduzeću	125
5. MODELIRANJE ORGANIZACIONE STRUKTURE PREDUZEĆA	127
5.1. Funkcije kao rezultat podjele rada.....	127
5.2. Model unutrašnje organizacione konstitucije preduzeća	130
5.3. Faze izrade projekta organizacione strukture privrednog subjekta – preduzeća	131
5.4. Organizacija izvršnih funkcija.....	133
6. ORGANIZACIJA FUNKCIJE PLANIRANJA	137
6.1. Planiranje kao osnova upravljanja	137
6.2. Marketinška orijentacija planiranja	139
6.3. Dimenzije planiranja	140
6.4. Koraci u planiranju.....	141
6.4.1. Biti svjestan šansi.....	142
6.4.2. Postavljanje ciljeva	143
6.4.3. Razmatranje prepostavki planiranja	143
6.4.4. Određivanje alternativnih pravaca akcije.....	143
6.4.5. Vrednovanje alternativnih pravaca akcije	143
6.4.6. Izbor pravca akcije.....	144
6.4.7. Formulisanje izvedenih planova	144
6.4.8. Kvantifikacija planova stvaranjem proračuna.....	144

6.5. Nosioci funkcije planiranja	144
6.6. Metode planiranja	146
6.6.1. Metoda anketiranja	147
6.6.2. Metoda analogije	149
6.6.3. Metoda trenda	150
6.6.4. Regresiona analiza	151
6.6.5. Metoda mrežnog planiranja	152
6.6.6. Benchmarking metoda	156
6.7. Podjela planova prema nivou organizacione strukture	157
7. PROIZVODNA FUNKCIJA	161
7.1. Pojam i značaj proizvodne funkcije	161
7.2. Priprema proizvodnje	162
7.2.1. Tehnička priprema proizvodnje	162
7.2.1.1. Projektovanje i konstruisanje proizvoda	163
7.2.1.2. Priprema tehnološkog postupka	166
7.2.2. Operativna priprema proizvodnje	167
7.3. Tipovi proizvodnje	168
7.3.1. Pojam tipova proizvodnje	168
7.4. Kontrola proizvodnje	170
7.4.1. Zadaci službe tehničke kontrole	170
8. ORGANIZACIJA MARKETING FUNKCIJE	173
8.1. Definisanje marketing menadžmenta	173
8.2. Uloga i zadaci marketinga	175
8.3. Organizovanje marketinga u preduzeću	177
8.3.1. Organizacija marketing sektora	179
8.3.1.1. Organizacija prodajne funkcije	180
8.3.1.2. Organizacija nabavne službe	183
8.3.2. Organizacija ostalih funkcija marketinga	184
8.3.3. Kontrola marketing aktivnosti	184
8.4. Istraživanje tržišta - uslov za optimalno upravljanje marketingom	185
8.5. Forme organizovanja marketing - aktivnosti	190
8.5.1. Koncepcija proizvodnje	191
8.5.2. Koncepcija proizvoda	191
8.5.3. Koncepcija prodaje	191
8.5.4. Koncepcija marketinga	191
9. ORGANIZACIJA FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVENE FUNKCIJE	193
9.1. Finansijsko poslovanje	193
9.1.1. Pojam i zadaci finansijske operative	193
9.1.2. Principi poslovanja finansijske operative	195
9.1.3. Poslovi finansijske operative	197
9.2. Organizacija računovodstva	199
9.2.1. Računovodstvo kao finansijska evidencija	199

9.2.2. Računovodstvena služba.....	201
9.2.3. Organizacija finansijske knjigovodstvene evidencije	206
10. ORGANIZACIJA FUNKCIJE RAZVOJA U PREDUZEĆU	209
10.1. Pojam i značaj funkcije razvoja.....	209
10.2. Razvoj proizvoda	210
10.3. Konstrukcija proizvoda.....	211
10.4. Namjena proizvoda.....	211
10.5. Unifikacija proizvoda	212
11. ORGANIZACIJA KADROVSKE FUNKCIJE	213
11.1. Upravljanje ljudskim resursima	213
11.2. Planiranje napredovanja rukovodećih kadrova	215
11.3. Ocjenjivanje kandidata za rukovodeća radna mjesta.....	217
11.4. Savremeno obrazovanje rukovodećih kadrova.....	219
11.5. Uloga rukovodioca u unapređenju rada radnog tima	223
12. INFORMACIONI SISTEM PREDUZEĆA	225
12.1. Sistemski ciljevi	225
12.2. Informacioni sistem	225
12.3. Koncepcije informacionih tokova	226
12.4. Koncepcija obrade podataka.....	226
12.5. Softverski podsistemi informacionog sistema	227
12.6. Tehničke karakteristike opreme za podršku informacionom sistemu	227
12.7. Informacioni sistem preduzeća i internet tehnologija.....	227
12.8. Pristupi realizaciji informacionog sistema preduzeća	228
12.8.1. Centralizovani pristup	228
12.8.2. Decentralizovani pristup	229
13. SISTEM MENADŽMENTA KVALITETOM.....	231
13.1. Upravljanje kvalitetom.....	231
14. DIGITALNA ILI VIRTUELNA EKONOMIJA	235
14.1. Nastajanje nove ekonomije	235
14.2. Nova paradigma poslovanja	236
14.3. Intelektualni kapital	236
14.4. Upravljanje znanjem	236
14.5. Organizacija koja uči	237
14.6. Odlike digitalne ekonomije	237
14.7. Umrežavanje	238
DODATAK - Često korišteni pojmovi u poslovnoj praksi.....	239
LITERATURA	249